

Ramazanske dove i prediftarska obraćanja

Prvi dan

اللَّهُمَّ اجْعَلْ صِيَامِي فِيهِ صِيَامَ الصَّائِمِينَ
وَ قِيَامِي فِيهِ قِيَامَ الْقَائِمِينَ
وَ تَبَهَّيْ فِيهِ عَنْ نَوْمَةِ الْعَافِلِينَ
وَ هَبْ لِي جُزْمِي فِيهِ يَا إِلَهَ الْعَالَمِينَ
وَ اغْفُ عَنِّي يَا عَافِيًا عَنِ الْمُجْرِمِينَ

“O Allahu, učini mi u njemu post, postom pravih postača, noćni namaz, namazom pravih klanjača, i probudi me u njemu iz sna nehajnih i oprosti mi krivice u njemu, o Gospodaru svijetova, i pomiluj me u njemu, o Ti koji griješnima opraštaš”

Prenois se da postoje tri vrste posta: obični, posebni i specijalni post. Obični je ono što većina ljudi prakticira, tj. suzdržavaju se od hrane i pića. Međutim, istovremeno čineći grijehe, gledaju ono što ne bi smjeli gledati, ogovaraju, ne govore istinu, varaju... Na ovom nivou postač se pridržava tehničkih stvari kojima se održava u post. Tehnički gledano, taj post je ispravan. Posebnim postom, poste oni čiji organi poste od spomenutih stvari, pogled im je spušten, jezik sputan, uho ne sluša ogovaranje, srdžba je pod kontrolom... Oni cijelim svojim bićem svjedoče post. Ovo je prelijep nivo, i trebao bi biti težnja svih onih koji se odazivaju naredbi posta. U predaji se kaže: *“Kada postiš, pa nek ti posti i uho i jezik i koža i kosa.”*

Specijalni post je iznad posebnog, a sagledan je u tome da u srcu postača nema mjesta ni zašto osim za Boga. Dakle potpuna apstinencija od svega drugog mimo Allaha Uzvišenog.

U dovi prvog dana mi tražimo od Boga da nam post u mjesecu Ramazanu učini upravo ovakvim, dakle specijalnom vrstom posta. Ovo je važno iz prostog razloga jer meleki silaze u noćima kao što je noć Kadra. Oni se spuštaju na srca vjernika, ali kako god se avion ne može spustiti na prepun aerodrom, tako se ni meleki ne mogu spustiti na srce čovjeka koje je prebukirano

ovosvjetskim stvarima. Dakle od početka ovog blagoslovljenog mjeseca trebamo praktično raditi na tome da svoja srca pripremimo za noć kadra, noć u kojoj se spuštaju meleki.

Kada je već poseban, iskoristimo ga na poseban način i obavljajmo noćni namaz, dobrovoljno, s puno ljubavi prema svome Gospodaru. Časni Poslanik je rekao da ne govori istinu onaj koji kaže da obavlja noćni namaz, a nema opskrbe.

Već prvoga dana, svoga Gospodara molimo da nas probudi iz nemara. Nemar za čovjeka je opasan kao što je san opasan za stražara. Neprijatelj iznenada navali isto tako ukoliko čovjek svoj život provede u nemaru, smrt se iznenada pojavi na vratima i nađe nas zatečenim.

Drugi dan

اللَّهُمَّ قَرِّبْنِي فِيهِ إِلَى مَرْضَاتِكَ وَ جَنِّبْنِي فِيهِ مِنْ سَخَطِكَ وَ نَقِمَاتِكَ وَ وَفِّقْنِي فِيهِ لِقَرَاءَةِ
آيَاتِكَ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

“O Allahu, učini me u njemu bliskim zadovoljstvu Svome, udalji me u njemu od srdžbe i osвете Svoje, pomози me u učenju ajeta Tvojih, tako Ti milosti o Najmilostiviji od milostivih.”

U predaji se navodi da ukoliko želimo znati da li je Bog zadovoljan s nama pogledamo da li smo mi zadovoljni s Bogom. Mi smo većinu vremena nezadovoljni nečim; izgledom, imovinom ovim-onim. Međutim ima robova Božijih koji su i 30 godina prikovani za bolesničku postelju, ali nijednom nisu pokazali da su nezadovoljni takvom sudbinom. Dakle, ukoliko smo životnim stanjem koje ne zavisi od nas zadovoljni u tom slučaju Bog je zadovoljan s nama, ukoliko ne, zna se.

Bog se čudi trojici: onom koji je na namazu zna pred kim se nalazi, ali nije pažljiv, onome kome Bog cijelog života daje opskrbu, ali on iznova pita, a šta li će biti

sutra? Onom koji se glasno smije, a ne zna da li je Bog njime zadovoljan ili nije..

S obzirom da je ovo mjesec Kur'ana, od Boga tražimo pomoć da nam se da prilika da učimo Kur'an, a učenje Kur'ana naravno podrazumijeva i razmišljanje, te prakticiranje njegovih uputa, te da nam pomogne da ne činimo ništa čime bismo izazvali Božiju srdžbu

Treći dan

اللَّهُمَّ ارْزُقْنِي فِيهِ الذَّهْنَ وَ التَّنْبِيَةَ
وَ بَاعِدْنِي فِيهِ مِنَ السَّفَاهَةِ وَ التَّمْوِيَةِ
وَ اجْعَلْ لِي نَصيباً مِنْ كُلِّ خَيْرٍ تُنْزِلُ فِيهِ بِجُودِكَ يَا أَجْوَدَ الْأَجْوَدِينَ

“O Allahu, opskrbi me u njemu bistrinom i budnošću, a udalji me od gluposti i ispraznosti, i učini mi udjela u svim dobrima koja spustaš robovima Svojim u njemu, tako Ti Tvoje darežljivosti, o najdarežljiviji od darežljivih.”

Velika je stvar probuditi se iz sna, biti budan, a pritom i bistar, otvorene svijesti, imati jako pamćenje. U tome je velika sreća.

Prva stvar po prirodi stvari za pametna čovjeka je da se kloni onog što nije pametno, onog što je isprazno i nesuvislo. Upravo usljed ovoga poželjno je da ljudi imaju visoka stremljenja i da budu svjesni činjenice da je Allah čovjeka uzdigao iznad drugih bića. Sjetimo se kada je Poslanik upitao svoje ashabe da li žele da ih obavjesti o djelu koje kada ga čine, šejtan će se udaljiti od njih, koliko je daleko istok od zapada. Oni su potvrdno odgovorili. Poslanik im reče: Post.

Molimo Boga da nam da zdravlja da ispostimo ovaj mubarek mjesec, izdvojmo iz svoga imetka onoliko koliko možemo, ne mislimo da je malo koliko god možemo, jer od onog malo što se ima, manje je ako se ništa ne da, ništa ne udjeli. Milostinja lomi kičmu

šejtanu. Ustrajnost u noćnom namazu ga uništava. Činjenje istigfara u ovom mjesecu također je veoma važno.

Četvrti dan

اللَّهُمَّ قَوِّنِي فِيهِ عَلَى إِقَامَةِ أَمْرِكَ
وَ أَذِقْنِي فِيهِ حَلَاوَةَ ذِكْرِكَ وَ أَوْزِعْنِي فِيهِ لِأَدَاءِ شُكْرِكَ بِكَرَمِكَ
وَ احْفَظْنِي فِيهِ بِحِفْظِكَ وَ سِتْرِكَ يَا أَبْصَرَ النََّاظِرِينَ

“O Allahu, osnaži me u njemu u izvršenju naredbi Tvojih i opskrbi me slašću spominjanja Tvojeg, nadahni me u njemu kako da Ti zahvalnost iskažem; tako Ti plemenitosti Tvoje i tako Ti Tvojeg čuvanja i pokrivanja, čuvaj me u njemu o Ti koji najbolje vidiš od onih koji vide.”

Snaga vjerovanja je ta koja nam daje snagu robovanja. Koliko se puta čudimo našim starim nenama kako se žale da ih sve boli, kako jedva na nogama stoje, nemaju snage ni ustati, ali kada zauči ezan, ne možemo svojim očima vjerovati one smognu snagu obaviti potpun namaz, one imaju snage postiti. Znamo ih i optužiti kako se prave slabim... Međutim zaboravljamo da tjelesna snaga nije isto što i duhovna snaga potrebna za ibadet.

U mjesecu Ramazanu postavljena je posebna gozba, duhovna gozba najfinijih delicija. Međutim, takve mogu kušati samo oni sa razvijenim duhovnim čulom okusa. Ta slast je neopisiva, ona čovjeku dariva snagu, volju, istrajnost, ljubav prema drugima, spremnost na činjenje humanih djela... U predaji se kaže kako Uzvišeni govori da najmanja kazna koju daje učenom čovjeku koji ne postupa po svojem znanju jeste da mu uskrati užitak razgovora sa svojim Gospodarem. Pa tako možemo vidjeti kako učen čovjek uči dovu, ali ne uživa u njoj, a s druge strane jedan čovjek bez ikakve škole, koji se trudi postupati u skladu sa onim što zna, uživa puninom užitka dok upućuje šapate svome Gospodaru.

Zahvalnost Bogu nije sagledana u izgovaranju riječi: Hvala ti Bože! Zahvalnost je praktične naravi. Koristiti Božije amanete na način kako i dostoji. Oči, uši, ruke, jezik, zdravlje, mladost, prilike, snagu, ljepotu, lijep glas, talente, bogatstvo, automobil... Svaka od stvari se može koristiti na način kojim je Allah zadovoljan, i tada praktično pokazujemo svoju zahvalnost na onom što nam Bog daje.

Kada nas Allah čuva, to između ostalog podrazumijeva i čuvanje od grijeha, što je najveća šteta za nas koja nam se može dogoditi. Činjenjem grijeha mi se udaljavamo od Boga, što se više udaljavamo to sami sebi veću štetu nanosimo. Zato i molimo Boga da nas čuva svojim svemoćnim čuvanjem. Iako je Svemoćan On pokriva naše nedostatke, on čini da drugi imaju lijepo mišljenje o nama, on čini da drugi zaborave na naše propuste... Kada ne bi bilo tako, ne bismo mogli vidjeti dva čovjeka da zajedno vode normalan razgovor, kada bismo jedni o drugima znali sve, kako se u predaji kaže, niko nikom dženazu ne bi obavio. Ali Božijom milošću on pokriva nedostatke, što bismo i mi naravno trebali činiti ukoliko želimo da nam na Sudnjem danu grijesi budu pokriveni i da nam bude oprošteno.

Zašto je to tako, zato što Allah sve vidi, a istovremeno kada je Svjedok On je i Sudac.

Bože, kako nam na ovom svijetu pokrivaš nedostatke, pokrij ih i na Sudnjem danu.

Peti dan

اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي فِيهِ مِنَ الْمُسْتَغْفِرِينَ
وَاجْعَلْنِي فِيهِ مِنْ عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ الْقَانِتِينَ
وَاجْعَلْنِي فِيهِ مِنْ أَوْلِيَائِكَ الْمُقَرَّبِينَ بِرَأْفَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

”O Allahu, učini me u njemu od onih koji oprost traže, i učini me od čestitih i poslušnih robova Svojih, i od Tvojih prijatelja bliskih tako Ti samilosti Tvoje o Najmilostiviji od milosnih.”

Tražiti oprost od Boga, tj. činiti istigfar ima svoje uvjete i pravila. Čovjek koji je prisvojio tuđi imetak, čovjek koji jede tuđu nafaku, svoj grijeh ne može oprati izgovaranjem istigfara, to je početna tačka, nakon koje slijedi povrat onoga što je otuđeno, vraćanje i nadoknada drugima njihovog prava i imetka. Potrebno je u potpunosti se odreći onog zbog čega se kajemo, a ne samo izgovoriti riječi i nastaviti uživati u bespravnom posjedu, bez obzira o čemu je riječ. Čak i griješne misli trebamo otjerati od sebe, jer misli iniciraju čovjeka na djela.

U predaji se kaže da čovjek koji mnogo traži oprost od grijeha, dobiva četiri stvari: prestaju mu tuga i briga, sigurnost od svakog straha (prijetnje), iz svakog tjesnaca izlaz, (nema novca, kuće), opskrbu odakle se i ne nada. (duhovna, materijalna; naravno paziti na pravila istigfara) Časni Poslanik je dnevno činio 70 istigfara.

Hazreti Sadiku dolaze različiti ljudi sa svojim problemima, jedan se žali na sušu, jedan se žali na siromaštvo, jedan se žali nema djece, on svima kaže činite istigfar. Prisutni su bili začuđeni, različiti problem, a isto rješenje. Kako?

U Kur'anu se kaže: *“Od Gospodara svoga oprosta tražite i pokajte se, a On će vam dati da do smrtnog časa lijepo proživite.”*

“O narode moj, molite Gospodara svoga da vam oprost, i pokajte Mu se, a On će vam slati kišu obilnu i dat će vam još veću snagu, uz onu koju imate...”

Islam znači ostvariti mir sa Gospodarem, biti mu pokoran. A takve Allah voli, takvima otvara put, olakšava im životna iskušenja. On takve čini svojim bliskim prijateljima.

Milost tvoja je neograničena, Bože od 100 dijelova milosti jedan je spušten na ovaj svijet, (roditeljska ljubav) a i u njemu ima Tvog udjela, ali ostalih 99 dijelova su Tvoji, zato u čiju milost da se nadamo osim u Tvoju milost. Od koga da tražimo osim od Tebe. Ko je taj koji daje, a ne traži, to si Ti! Ko je taj koji kada daje ne prigovara; to si Ti. Zato, Bože, smiluj se svojim poniznim robovima i uslišaj nam dove.

Šesti dan

اللَّهُمَّ لَا تَخْذُلْنِي فِيهِ لِتَعَرُّضِ مَعْصِيَتِكَ
وَلَا تَضُرَّنِي بِسَيِّئَاتِ نِقَمَتِكَ
وَرَحِّخْنِي فِيهِ مِنْ مُوجِبَاتِ سَخَطِكَ بِمَنَّاكَ
وَ أَيْادِيكَ يَا مُنْتَهَى رَغْبَةِ الرَّاعِبِينَ

“O Allahu, ne ponizi me u njemu grijehu prema Tebi, i ne udri me bičem kazne Svoje, a udalji me u njemu od povoda srdžbe Tvoje, tako Ti dobrote o Ti koji si krajnja želja onih koji žele.”

U ovoj dovi saznajemo zašto ne trebamo grijешiti. Jasno je da to nije zato što ćemo nađiti Bogu, već zato što nas grijeh ponižava, dok dobra djela, ona nas čine dragim i ljudima a kako tek Gospodaru. Kada grijешiš, činiš zlo drugim ljudima, životinjama, tada te niko ne voli, makar imao i visok položaj, ili visoko obrazovanje, jednostavno nikome nisi drag. Međutim, budi rob svome Gospodaru, pokoravaj mu se i Bog čini da te svi vole.

Poslanika su svi voljeli, čak i oni koji su bili neprijatelji puta na koji je pozivao. *“One koji vjeruju i dobra djela čine Milostivi će ih ubrzo učiniti voljenim.”* Čovjek koji radi u skladu sa svojim riječima, jednostavno ga svi vole, omiljen je svima.

Bič kazne Božije sagledan je u raznim oblicima, koliko puta naprimjer, prirodne katastrofe budu izazvane ljudskim ponašanjem, tako da uz svu tehnologiju, ipak, Božijom voljom, iznenada navale skakavci, žabe, komarci, poplave, klizišta... Koliko samo primjera kazne Božije koje jednostavno ne možemo objasniti, ali protiv njih ne možemo baš ništa. Ne smijemo zaboraviti da sve što postoji, sve to Božija je vojska, a naravno s takvom se armijom ne treba šaliti.

Kada je Uzvišeni htio uništiti jedno naselje od 100 000 ljudi, nadahnuo je poslanika tog mjesta da će biti uništeni svi ljudi i 60 000 griješnika i 40 000 onih koji to nisu. To je začudilo poslanika, pa je upitao za razlog. Razlog je taj što se vjernici nijednim gestom nisu suprotstavili, nisu pokazali svojim odricanjem, prekidanjem prijateljstva da ne podržavaju takvo ponašanje. Koliko se puta nađemo na mjestu koje u potpunosti odudara od svih parametara prihvatljivosti, ali to ni na koji način ne pokazujemo, koliko puta prođemo pored javnog činjenja grijeha ali ni da se namrštimo, a kamoli da pridemo i opomenemo. Umjesto da se dodvorimo Bogu, mi se svojim ponašanjem pokušavamo dodvoriti ljudima, što nimalo nije za pohvalu.

Ukoliko bismo se nalazili na lađi, i vidjeli kako neko buši ispod svoje stolice, da li bismo nonšalantno kazali: ma to me se ne tiče. Da li bismo kazali: pa da, nek svak čini što mu je volja, pa naravno to je njegovo pravo. Ili bismo brže bolje zaustavili taj poduhvat iz prostog razloga jer šteta je sveopća, rizik je neprihvatljiv, a bušenje nema opravdanja, bez obzira da li se događa u XIV, XVII ili XXII stoljeću.

Neki grijesi do te mjere rasrde Allaha, da i pored svoje milosti, On kaže, neću ti oprostiti. Posebno onima koji su učeni; poznato je da se prije oprost 70 grijeha neukom, nego li učenom jedan grijeh.

Tako ti dobrote i blagodati koje si nam udjelio ne ponizi nas griješenjem prema Tebi, ne udri nas bičem kazne svoje, a udalji povode srdžbe svoje.

Sedmi dan

اللَّهُمَّ أَعِنِّي فِيهِ عَلَى صِيَامِهِ وَ قِيَامِهِ وَ جَنَّبَنِي فِيهِ مِنْ هَفَوَاتِهِ وَ آثَامِهِ
وَ ارْزُقْنِي فِيهِ ذِكْرَكَ بِدَوَامِهِ بِتَوْفِيقِكَ يَا هَادِيَ الْمَضِلِّينَ

“O Allahu, pomози me u njemu da postim i bdijem u noćima njegovim, i udalji me od posrtaja i grijeha. Opskrbi me u njemu neprekidnim sjećanjem na Tebe, tako Ti Tvoje pomoći o Uputitelju zalutalih.”

Ukoliko Allah usliša ovu dovu, u tom slučaju bez obzira u kojem je godišnjem dobu post, da li smo mladi ili stari, jaki ili slabi, nikakvih problema nećemo imati što se fizičke izdržljivosti tiče da ga ispostimo, a noćima ćemo osjećati pravi užitak u posveti vremena Onom ko nam ga je i dao, uživat ćemo u noćnom bdijenju u ibadetu u zikru u razmišljanju u učenju Kur'ana.

Velika nesreća je ako bismo još i u mjesecu Ramazanu činili grijeha. S jedne strane postimo, a s druge strane ne čuvamo se grijeha, gledamo, slušamo, pričamo, radimo stvari koje nisu dozvoljene. Pravilo je da kada postimo da nam poste i jezik i oko i uho i koža. Potrudimo se da svoj post uzdignemo iznad običnog posta, potrudimo se da postignemo posebni post.

Učini Bože da Te uvijek, bez pauze budem svjestan, ukoliko već zikr činim jezikom da mi i srce bude svjesno Tebe. Kako god na ispitu je potrebno biti svjestan ispita i nuditi ispravne odgovore, tako i na ovom našem ispitu,

odgovori su salavati, tesbih, slavljenje Allaha, ponavljanje istigfara, ispravni postupci, ispunjavanje datih obećanja.

U predaji se kaže da čak i životinje upadaju u zamke koje postavljaju lovci, kada prestanu slaviti Boga. Kur'an nam daje do znanja da sve ono što je na nebesima slavi Boga, samo mi toga svjesni nismo. Naš problem kada prekinemo svijest o Bogu je to što se izlažemo nasrtajima šejtana, tada nam imunitet pada na nivo ranjivosti. Što smo duže u stanju nemara i odvojenosti, to nam se teže povratiti u stanje kada smo pod zaštitom Božijom. A mjesec Ramazan, sa svojim jedinstvenim vrijednostima koje sa sobom nosi, idealna je prilika da se oporavimo, pa čak i da odmaknemo na putu duhovnog usavršavanja i primicanja svome cilju.

O Ti koji upućuješ one koji zalutaju, Ti nam uslišaj dove, Ti nam pomози da ga ispostimo, da noćima bdijemo, sačuvaj nas posrtaja i grijeha i pomози nam da Te budemo svjesni. Pomози nam da postimo posebnim postom. Previše smo stvarima pristupali površno, pomози nam da stvarima pridemo na način kako si Ti zadovoljan njima.

Osmi dan

اللَّهُمَّ ارْزُقْنِي فِيهِ رَحْمَةً الْإِيْتَامِ وَ إِطْعَامَ الطَّعَامِ
وَ إِفْشَاءَ السَّلَامِ وَ صُحْبَةَ الْكِرَامِ بِطَوْلِكَ
يَا مَلِجاً الْآمِلِينَ

”O Allahu, opskrbi me u njemu samilošću prema siročadima, i dijeljenjem hrane, u širenju selama, i u druženju sa plemenitim. Tako ti darežljivosti tvoje. O Utočištu onih koji se mnogo nadaju.”

Ukoliko obratimo pažnju, shvatit ćemo da u svakoj situaciji do koje nam je stalo očekujemo jednu vrstu samilosti od drugih, da nam iziđu u susret, da pogledaju

kroz prste, da pokažu samilost i riješe nam stanje u kojem smo se našli. U današnjoj dovi molimo Boga da budemo od samilosnih i to posebno prema siročadima.

Kada osjetimo žestinu žeđi i gladi, možemo donekle shvatiti siročad, i bol lišenosti jednog ili oba roditelja. Toliko je važno voditi brigu o siročadima, da je to jedan od načina kojim se srce može ulaštiti i očistiti od grijeha. Pomaganje i briga o siročadima važan je dio društvene obaveze svakog vjernika, naravno sa iskrenom namjerom.

Pomozi mi da budem od onih koji će pozivati na iftar, koji će dijeliti svoju opskrbu s drugima. Ovo je jedan od načina kako se stiče zadovoljstvo Božije, kako se ulazi u Džennet.

Poslanik je uvijek nazivao djeci selam kako bi ona to primila za stil života i kako bi ga na taj način i ona širila. Selam je predivan pozdrav, divan poziv, najljepša čestitka. Selam je poput vizit kartice kojom se naše namjere prepoznaju.

Pomozi nam da se u ovom mjesecu družimo sa dobrima, sa plemenitima. S kim si takav si, kaže narodno iskustvo. Naravno rado bismo znali ko su dobri ili ispravni za koje molimo da nam Bog pomogne da se s njima družimo. U predaji se kaže: *“Budite sa onima koje kada vidite sjetite se Allaha, koji kada govore uveća vam se znanje i koji kada rade to u vama jača želju za Ahiretom.”* Očito je da se od nas traži da budemo praktični na polju samoizgradnje.

Koliko si nam samo blagodati dao, koliko si samo darežljiv, pa zato uslišaj nam dovu današnjeg dana, pomozi nam da budemo milostivi prema siročadima, raspoloženi da dijelimo svoju hranu s drugima, spremni da širimo selam, da ga nazivamo da odgovaramo i naravno što je najvažnije da čuvamo poruke selama svojim postupcima i pomozi nam da budemo uvijek sa dobrim i plemenitim robovima Tvojim jer to je način kako ćemo da napredujemo u samoizgradnji.

Deveti dan

اللَّهُمَّ اجْعَلْ لِي فِيهِ نَصِيْبًا مِنْ رَحْمَتِكَ الْوَاسِعَةِ
وَ اهْدِنِي فِيهِ لِرَاهِبِيكَ السَّاطِعَةِ وَ خُذْ بِنَاصِيَّتِي إِلَى مَرْضَاتِكَ الْجَامِعَةِ بِمَحَبَّتِكَ يَا أَمَلِ
الْمُشْتَاقِينَ

”O Allahu, daj mi u njemu udio u Svojoj sveobuhvatnoj milosti, i uputi me u njemu Svojim dokazima jasnim, i povedi me ka Svome potpunom zadovoljstvu, tako Ti ljubavi Tvoje o Nado onih koji silno žele!”

U Kur'anu se daje do znanja da nam se daje od svega onoga što tražimo. Međutim, svjedoci smo da toliko toga tražimo ali ga i ne dobijemo. Gdje je problem? S jedne strane Kur'an govori istinu, s druge mi tražimo ali ništa. Da li smo ikada razmislili o načinu traženja? Da li je dovoljno kazati – Bože, daj mi u njemu udio u Svojoj milosti, reći amin i čekati rezultat. Ili je pak potrebno praktično, svojim postupcima tražiti od Boga. Pravilo glasi: Smiluj se, smilovat će ti se. Koliko puta od nas traže milost, ali mi prečujemo ta traženja, da li je u tom slučaju realno od Boga očekivati milost?

Čovjek se uputio kroz pustinju svojim poslom. Naišao je na nekoliko izgladnjelih štenadi. Hranu koju je ponio sa sobom dao je njima. Nastavio je put. Povratak se neočekivano odužio, tako da nije mogao stići kući na vrijeme, zato je svratio na jedno mjesto i tu prenoćio. U snu mu dolazi (zbog toga što je spasio životinje): *“Mi smo ti se smilovali, žena te htjela otrovati. Otrov je tu i tu. Lijepo je da se smiluješ ženi.”* Po povratku kući on pravo na otrov. Žena je shvatila da je otkrivena. On joj kaže: ako želiš ostati ostani. Međutim, ona nije imala obraza ostati. Dakle, pravilo je smiluj se smilovat će ti se.

U životu osim vjerovanja i znanja potrebno je i vidjeti. Upravo u prethodnom primjeru, jasnim dokazom, čovjek je upućen, a Uzvišeni ima svoje jasne dokaze koji su itekako važni da čovjek ostane čvrst na svome putu.

U mjesecu Ramazanu kao oni koji se nalaze za sofrom Božijih blagodati, razgovarajmo sa svojim Gospodarem, tražimo od Njega, priznajmo svoje greške, grijehe, propuste, veličajmo Ga, tražimo da nas uputi, da nas povede stazama kojima je On zadovoljan. Naravno riječi same po sebi nisu dovoljne, ukoliko ljude ne učinimo zadovoljnim, ukoliko svoje omaške ne budemo izgladili, ne nadajmo se da ćemo steći Božije zadovoljstvo.

Allah nas voli. Kako god mi volimo svoju djecu, svoje bližnje, tako i nas Allah voli, ali neuporedivo jače, kvalitetnije i što je najvažnije bez očekivanja, bez potrebe.

Bože, uslišaj naše dove, uputi nas stazama njihovog uslišanja, tako ti ljubavi Tvoje, o Ti koji si krajnja nada onih koji silno žude za Tobom.

Deseti dan

اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي فِيهِ مِنَ الْمُتَوَكِّلِينَ عَلَيْكَ
وَ اجْعَلْنِي فِيهِ مِنَ الْفَائِزِينَ لَدَيْكَ وَ اجْعَلْنِي فِيهِ مِنَ الْمُقَرَّبِينَ إِلَيْكَ
بِإِحْسَانِكَ يَا غَايَةَ الطَّالِبِينَ

“O Allahu, učini me u njemu od onih koji se oslanjaju na Tebe, i učini me u njemu od spašenih kod Tebe, i učini me u njemu od Tebi bliskih, tako Ti Tvoje dobrote, o Krajnji cilju onih koji traže!”

Oslanjati se samo na Boga, veoma je važno za ljude koji žele biti pravi vjernici. Za vjernika je veoma važno da je stabilan kako bi mogao sigurno koračati ka svome cilju i kako bi bio siguran od propasti. Nije potrebno mudrovati, stvar vjernika je upravo ono poznato – to be or not to be. Zato pamet u glavu i naravno Boga za oslonac izabрати.

Otišao je čovjek koji je imao veliki dug kod hazreti Husejna, rekavši mu kako je tražio plemenitog da bi

iskao pomoć. On mu reče: „Postavit ću ti tri pitanja. Svaki odgovor za sobom vuče trećinu duga.“

Arap reče: „Ali kako vi da pitate nekog poput mene, gdje ste vi a gdje ja? „

Hazreti Husejn reče: „Poslanik je kazao: “Dobročinstvo je u mjeri znanja, spoznaje. Dakle, želiš li nekom pomoći, pomози mu u mjeri znanja..“ Prvo pitanje: Šta je najbolja stvar na ovom Svijetu?“

-Najbolja je vjera u Boga, Poslanika i slijeđenje vas Ehli bejt.

-Drugo pitanje: Šta je ukras čovjeka?

-On reče: Učenjak ima svoj ukras, imućan svoj, a siromah svoj ukras.

Hazreti Husejn ga upita da pojasni, čovjek odgovori: - Ukras učenjaka je znanje. Ukras imućnog je u odvajanju iz imetka, u udjeljivanju, izgradnji hajrata. Ukras siromašnog je u strpljivosti.

Hazreti Husejn upita: „Ukoliko toga ne bi bilo šta onda?“

On reče: „Treba se s neba spustiti vatra i uništiti ih.“

H. Husejn postavlja sljedeće pitanje:

- Šta je to čime se čovjek spašava od propasti?

Čovjek reče: „Oslanjanje na Boga, tevekkul.“

Nakon toga, H. Husejn mu izlazi u susret jer je odgovorio na pitanja i još mu poklanja svoj prsten kojeg će prodati i tim se novcem pomoći za život.

S obzirom da je ovaj svijet ispit važno je položiti ga, proći na iskušenjima, spasiti se, stoga se i upućuje dova Bogu da nam u najboljem mjesecu pomogne i učini da budemo od spašenih, od onih koji su uspjeli, ali ne samo spašenih, čovjek treba imati visoke ambicije, naravno želim biti spašen ali na način da budem Bogu blizak, to je najbolji spas, to je krajnja nada onih koji traže i iščekuju od Boga.

Uzvišeni je Onaj od kojeg se uvijek traži i u Kojeg su uprte posljednje nade onih koji traže. Ukoliko bismo željeli znati da li nam je dova uslišana, dovoljno je

osvrnuti se na srce i pogledati da li dovu koju činimo isključivo upućujemo Bogu, bezrezervno ili pak imamo nekog skrivenog aduta, u smislu kao ja učim dovu, ali imam nekog ko će to riješiti.

“Tako mi moje veličine, prekinut ću nadu onome koji se nada u nekog drugog mimo Mene,” poručuje nam Gospodar i odgovara nam na pitanje kada nam je dova uslišana.

Jedanaesti dan

اللَّهُمَّ حَبِّبْ إِلَيَّ فِيهِ الْإِحْسَانَ وَكَرِّهْ إِلَيَّ فِيهِ الْمُسْوَءَ
الْعِصْيَانَ وَحَرِّمْ عَلَيَّ فِيهِ السَّخَطَ وَالتَّيْرَانَ
بِعَوْنِكَ يَا غِيَاثَ الْمُسْتَغِيثِينَ

Allahu moj, učini mi omiljenim u njemu dobročinstvo, učini mi u njemu mrskim poročnost i nepokornost, i zabrani, pomoću Tvojom, u njemu srdžbu i Vatru nada mnom, o Spasitelju onih koji traže spas!

Dove koje su prenesene da ih učimo, i na taj način tražimo od Boga, svaka za sebe posebna je lekcija, posebna pouka, pa tako ni ova nije izuzetak. U njoj tražimo nešto što je veoma bitno za čovjeka, da postigne stupanj ihsana, ili dobročinstva koji je sagledan u svijesti da znamo da iako mi ne vidimo Boga, ipak, On nas vidi, čuje, zna naše najskrivenije misli, tajne poglede. Pa kada je tako, u Njegovom prisustvu treba činiti samo ono čime je On zadovoljan. Upravo zbog toga i molimo da nam pomogne i učini nas od onih koji su korisni, koji drugima čine dobro, čiji su svi organi i potencijali upregnuti u tom nastojanju. Naravno potrebno je čuvati tuđi ugled, tuđi obraz, a ne pred svima pokazivati kako je neko siromah i kako mu eto ja pomažem. Lijepo je pozivati druge da pomažu, ali ne na način da oni kojima se pomaže njihova čast bude srušena, njihovo dostojanstvo pogaženo. Ne zaboravimo činiti dobročinstvo i našim umrlim, spominjući ih po dobru, vraćajući njihove dugove, radeći dobra djela i poklanjajući njima pred dušu.

Pojam dobročinstva pokriva široku lepezu mogućnosti, počev od pomaganja, brige, udjeljivanja, davanja hrane, upošljavanja, širenja selama, poučavanja drugih, čuvanja reda, odgajanja, učenja, obavljanja dobrovoljnih ibadeta...

Kada već želim biti od dobročinitelja, u mojim očima grijeh, poročnost, nepokornost su stvari koji su nezamislive da ih ja počinim. Grijeh u mojim očima treba biti toliko ružan da se na njega gnušam, iz prostog razloga jer Onaj od koga zavisi moja sreća ne voli kada ja činim grijehe, ne samo da ne voli, zbog toga me može i obrukati, kazniti, uništiti.

Mi smo slabi i nestrpljivi na prolaznim i slabim iskušenjima ovog svijeta, kako bismo tek mogli otrpiti nedaće i kazne onog svijeta, usljed toga i tražimo od Boga da nas sačuva Svoje srdžbe i Vatre. A On pruža spas svakom ko spasa traži.

Dvanaesti dan

اللَّهُمَّ زَيِّنِي فِيهِ بِالسَّخَرِ وَالْعَفَافِ وَاسْتُرْنِي فِيهِ بِلِبَاسِ الْقُنُوعِ وَالْكَفَافِ وَاحْمِلْنِي فِيهِ عَلَى
الْعَدْلِ
وَ الْإِنْصَافِ وَ آمِنِّي فِيهِ مِنْ كُلِّ مَا أَخَافُ بِعِصْمَتِكَ يَا عِصْمَةَ الْحَائِفِينَ

Allahu moj, ukrasi me u njemu pokrivanjem tuđih nedostataka i čednošću, i ogrni me odjećom zadovoljstva i dovoljnosti, učini me u njemu pravednim i nepristrasnim, učini me u njemu sigurnim od svega čega strahujem, tako Ti Tvoga čuvanja o Zaštitniče onih koji strahuju!

Ukras je nešto što nas čini pristupačnijim drugim ljudima, nešto što i nama olakšava životno okruženje.

U ovoj dovi molimo Boga da nas ukrasi dragocjenostima. Jedna je pokrivanje tuđih nedostataka. Blago onom čovjeku koji je zauzet svojim nedostacima, a ne bavi se tuđim. Blago onima koji žive svoje živote i vode svoju brigu. Naravno umjesto da samo kažemo blago njima nikada nije kasno postati poput njih. Potrudimo se da ne budemo poput insekta od kojeg nam

je muka, tj. poput muhe, koja slijeće samo na nečista mjesta, budimo poput pčele, čisti, korisni, vrijedni. Onaj kojem je stalo do toga da sagleda svoje nedostatke, poradit će i na tome da ih ima što manje, čednost upravo podrazumjeva ovo značenje, dakle ne činiti grijehe.

Zadovoljstvo Božijom odredbom, kao prvo čini nas bogatim, kao drugo privlači Božije zadovoljstvo. Pravo bogatstvo je imati u mjeri koliko je dovoljno, jer rijetki su oni ljudi koji umiju raspolagati viškom imetka, najbolji dokaz tome jeste broj gladnih u svijetu, broj onih koji umiru od gladi, a s druge strane koliko se hrane uništava, baca, propada, koliko pretilih. Koliko ima beskućnika, a koliko onih koji ne znaju u kojoj bi svojoj kući živjeli. Biti imućan nije problem, ali biti neumjesan u raspolaganju bogatstvom itekako je problem, jer odgovarat će se za to ukoliko se ne bude udjeljivalo, ukoliko se ne bude pomagalo.

Biti pravedan i pošten, podrazumijeva i to da čovjek bude pametan, jer biti pravedan znači svaku stvar staviti ne svoje mjesto. Najzad poslanici su imali misiju da ljude učine pravednim i poštenim, samo u takvoj atmosferi može se živjeti ljudskim životom, u kojem se svaka jedinka razvija do svojih krajnjih potencijala.

Niko i ništa čovjeku ne može pružiti sigurnost i utjehu kako mu to može pružiti Onaj koji je stvorio i ima moć nad svim onim od čega čovjek strahuje. Umjesto da okrećemo svoja lica na ovu ili onu stranu, umjesto da kalkulišemo kako ćemo izbjeći neku strahotu, obratimo se apsolutnom vladaru za imunitet od svega što je u Njegovom kraljevstvu. Naravno da je potrebno logično i razumno postupati kako bi se bilo sigurno, međutim, da li naše logično i ljudsko postupanje nalaže i drugima da budu takvi, naravno da ne, ali ukoliko uputimo dovu Gospodaru svega, i ukoliko se budemo pridržavali pravila koja On određuje, budimo sigurni, da nećemo

imati straha ni od čega, i da nam niko neće moći nanijeti štetu.

Trinaesti dan

اللَّهُمَّ طَهِّرْنِي فِيهِ مِنَ الدَّنَسِ وَالْأَقْدَارِ وَصَبِّرْنِي فِيهِ عَلَى كَائِنَاتِ الْأَقْدَارِ وَوَقِّفْنِي فِيهِ لِلتَّقَى
وَصُحْبَةِ الْأَبْرَارِ بِعَوْنِكَ يَا قُرَّةَ عَيْنِ الْمَسَاكِينِ

“Allahu moj, očisti me u njemu od nečistoće i prljavštine, i učini me strpljivim u njemu na onom što se mora dogoditi i pomози me u bogobojaзnosti i druženju sa dobrima, tako Ti pomози Tvoje, o Svjetlosti očiju nemoćnih!”

Jedan od pogrešnih pristupa koji inače imamo prema stvarima jeste i to što dovu obično učimo za sevap. To je pogrešno. Dova se upućuje zarad usavršavanja, zarad napretka. Ni ova dova nije izuzetak, u njoj tražimo nekoliko stvari od Boga koje ako nam se uslišaju to je za našu ličnu korist, za usavršavanje i samoizgradnju.

Nečistoća od koje tražimo čišćenje u ovoj dovi tiče se duhovne nečisti. Vjernikova duša miriše, od zadaha naših grijehа meleki su uznemireni. Zar Poslanik nije u Medini osjetio mirisi Vejsel Karanija, koji je došao vidjeti ga. Naš cilj trebao bi biti postizanje stvarne čistoće od grijehа, od sumnjive hrane, od svega onog što nas čini nečistim. Mjesec Ramazan je idelna prilika za postizanje takve čistoće. Duhovna nečistoća mnogo je gora nego li nečistoća tijela, koju je veoma lahko odstraniti. U predaji se kaže da srce korodira poput željeza, a između ostalog čisti ga učenje Kur'ana zorom, učenje istigfara, pomaganje siročadima...

U životu nam se dosta toga dešava, sve to su ispiti, a mi bismo trebali pokazati strpljivost, zadovoljstvo Božijom odredbom. Svaki čovjek se ispituje gubljenjem

imetka, djece, sušama, glađu, gubicima, dobicima, bogatstvom ...

Pomozi me u svijesti o Bogu. Najbolji primjer ove svijesti bio bi to da kada bi nekako moglo da se na slučajni izbor javno prikaže dio našeg života, svaki detalj, a mi da i pored toga ostanemo potpuno mirni, jer znamo da ni u jednom djela toga snimka neće biti prikazano nešto što će nas obrukati, poniziti, otkriti našu mračnu stranu. Svijest o Bogu ili takvaluk znači uvijek se tako ponašati da zaslužujemo Božije zadovoljstvo. Najzad, post je idealna prilika za takvaluk, jer propisan je da bismo ostvarili ili ojačali svoj takvaluk. Mjesec dana treniramo kontrolu nad svojim prohtjevima, ne posežemo za vodom, za hranom koja je dozvoljena, jer je tada zabranjeno uzimati je, i to je dokaz da možemo kontrolirati svoje ponašanje, tj. biti mutekini, Boga svjesni.

Iznova tražimo druženje sa dobrima, jer put kojim se krećemo najlakše je preći u društvu dobrih saputnika, dobrih prijatelja.

Četrnaesti dan

اللَّهُمَّ لَا تُؤَاخِذْنِي فِيهِ بِالْعَثَرَاتِ وَأَقْلِنِي فِيهِ مِنَ الْخَطَايَا وَاهْفَوَاتِ
وَلَا تَجْعَلْنِي فِيهِ عَرَضًا لِلْبَلَايَا وَالْآفَاتِ بِعِزَّتِكَ يَا عِزُّ الْمُسْلِمِينَ

“Bože, ne kazni me u njemu zbog posrtaja, spriječi me u njemu od prestupa i propusta i nemoj me učiniti u njemu ciljem iskušenja i nesreća, tako ti nesalomive moći Tvoje, o ti koji daruješ moć tebi pokornima!”

Robovanje Bogu je poput trgovine u kojoj ukazujemo na nedostatke robe, što je svakako prihvatljivo. Lijepo je kada neko pošteno ukaže na kvalitet robe. Naravno voljeli bismo da smo bez nedostatka, ali kako god je lijepo kada prodajemo nešto da kažemo sve nedostatke, isto tako kada se obraćamo Bogu lijepo je priznati svoje

nedostatke. Kao prvo to je dobar način da se umilimo Bogu, a i dobar metod da pristupimo vlastitom liječenju, jer dok ne prihvatimo svoje nedostatke ništa od liječenja, ništa od napredovanja.

Predaja: “Od grijeha koji neće biti oprošteni su riječi: Kamo sreće da ne budem pitan osim za ovaj grijeh.”

Božiji Poslanik, s.a.v.a.,: *“Vjernik vidi svoj grijeh poput kamena velikoga i plaši se da ne padne na njega, a nevjernik svoj grijeh vidi poput muhe koja mu proljeće ispred nosa.”*

Mjesec Ramazan, posebno noć Kadr je vrijeme silaska meleka. Njihov dolazak nije obična šetnja, oni imaju svoje ciljeve, oni imaju svoja silazišta a to su srca vjernika. Kada je već tako, počnimo sa velikim pospremanjem srca, izbacimo iz njega ljubav prema svemu osim prema Allahu i zarad Allaha, popustimo svoje veze sa svim onim što kada se nalazi u srcu to smeta melekima da pristanu u naša srca. Dakle pripremimo se za noć Kadr.

Sačuvaj me izlaganja udarcima nevolja i šteta

Svijet je uokviren nedaćama od kojih imamo potrebu biti sačuvani. Pa tako, kada bez zaštite uđemo u vodu prirodno je da budemo mokri, ali želimo li ipak biti u vodi a ostati suhi, imamo potrebu za zaštitom, ronilačkim odjelom, podmornicom. Isto tako želimo li biti sačuvani od nedaća ovog svijeta, očuvanost zavisi od imana od svijesti prema Bogu od utjecanja Bogu, od čistote namjere i mjera predostrožnosti koje provodimo nad svojim egom.

Tako ti nepobjedivosti i veličine tvoje o ti koji daješ čast i dostojanstvo svojim predanicima.

Izzet i čast vjernika položena je u robovanju Bogu.

Ako neko želi veličinu, pa - u Allaha je sva veličina! K Njemu se diže čisti govor, i dobro djelo ga uzdiže.

Petnaesti dan

اللَّهُمَّ ارْزُقْنِي فِيهِ طَاعَةَ الْخَاشِعِينَ
وَ اشرحْ فِيهِ صَدْرِي بِإِنَابَةِ الْمُحْسِنِينَ
بِأَمَانِكَ يَا أَمَانَ الْخَائِفِينَ

“Allahu moj, opskrbi me u njemu pokornošću poniznih, i proširi mi prsa da bih Ti se vratio kako se vraćaju skrušeni, tako ti Tvoje sigurnosti o Ti koji daruješ sigurnost uplašenima!”

Molimo Uzvišenog da nas opskrbi sljedećom razinom pokoravanja. Da nam pomogne da formalno pokoravanje, koje je čak često povodom udaljavanja od Boga, koje nema duše, bude preobličeno, i suštinski i formalno, u pokoravanje skrušenih, onih koji ne očekuju, koji ne spominju i ne prigovaraju. Molimo Boga da budemo pokorni, ali da nam to predstavlja čast i ponos.

Proširi mi prsa da bih Ti se vratio kako se vraćaju skrušeni!

Prije svake blagodati čovjek bi trebao imati potencijal istu primiti, nositi i čuvati, zato se i uvijek kada od Boga nešto tražimo treba tražiti i potencijal da se to može prihvatiti, kontrolirati, jer postoji mogućnost da nam se da opskrba ali bez potencijala da je iskoristimo na ispravan način, ona nas upropasti. Sasvim obične stvari poput nove obuće, interneta, odjeće, počesto nas odvraćaju od namaza. Da ne govorimo o većim oblicima opskrbe. O tome da imam znanje i da ga sijem po pjesku, glini, neplodnoj zemlji i stijenama. Bog mi dao znanje kojim uznemiravam ljude. Bog mi dao znanje o jednoj stvari i ja umislio kako znam sve, kako imam pravo upravljati tuđim životima, kako ja znam šta je to dobro

za druge... Poniznost skrušenih, podrazumjeva sasvim drugačije relacije.

Tako ti Tvoje sigurnosti o Ti koji daruješ sigurnost uplašenima.

Sigurnost je suprotno od straha, a strah bismo trebali ipak imati, najviše od sebe samih, od toga da se okrenemo od Boga od toga da nas Bog prepusti sebi samima, od toga da pomislimo kako smo jaki i možemo sami nastaviti putem kojim smo krenuli. Čovjek kako god kada sjedne u voz koji ga vraća kući osjeća neku blaženu slast sigurnosti, takvu bi slast trebao imati prilikom pokoravanja, ako je nema, on moli povratak, da bi iznova pokušao, da bi dao sebi priliku ukrcavanja na pravi voz.

Ljudi su skloni zapisima i tim stvarima da ih čuvaju od šejtana, džina, mački i sličnih stvari. Moje mišljenje je da bi ako već pišemo i nosimo zapise, prvi od svih tih zapisa trebao biti zapis protiv vlastite gluposti, naivnosti, svojeglavosti... Kada posmatram retrospektivu svoga života mogu komotno kazati: nikada me niko nije ugrozio ili unazadio, u mjeri koliko sam ja to sam sebi učinio. Zato Bože, sačuvaj me od mene, ne prepusti me meni, ne dozvoli da iziđem iz zaštitnog polja Tvojeg skrbništva, pažnje i zaštite.

Pomozi nam da osjetimo slast munadžata, kajanja, vraćanja na staze nad kojima se Ti Bože nalaziš, amin ja Rabbel-alemin.

Šesnaesti dan

اللَّهُمَّ وَقِّفْنِي فِيهِ لِمُوَافَقَةِ الْأَبْرَارِ وَ جَنِّبْنِي فِيهِ مُرَافَقَةَ الْأَشْرَارِ
وَ آوِنِي فِيهِ بِرَحْمَتِكَ إِلَى دَارِ الْقَرَارِ بِإِلَهِيَّتِكَ يَا إِلَهَ الْعَالَمِينَ

“Allahu moj, daj mi u njemu uspjeh druženja sa dobrima, a udalji me od drugovanja sa zlima, i primi me Svojom milošću u vječno boravište, tako Ti Božanstva Tvoga, o Božanstvu svijetova!”

Ovom dovom tražimo znanje od Boga, koje će nam pomoći da prepoznamo dobre, korisne, hairli ljude, s kojima ćemo se družiti. Dobar prijatelj je onaj koji ti pomaže u stjecanju ahireta, ali te ne uništava na ovome svijetu.

Pitali su havarijuni Isaa, s kim da se druže. On im reče s trojicom: S onim koji kada ga vidiš, čini da se sjetiš Boga, (čak ni sve alime nije ibadet gledati ih, već samo oni koji kada ih gledaš podsjećaju te na ahiret), (ne sjedaj s alimom osim s onim koji te iz sumnje zove u sigurnost, iz samopokazivanja u iskrenost, iz dunjalučarstva u zuhd na dunjaluku) s onim čiji govor povećava tvoje znanje, s onim čije djelo te privlači ahiretu.

...a udalji me od drugovanja sa zlima,

Svaka osobina koja nosi u sebi negativnost, a nalazi se kod osobe koju bismo trebali izabrati za prijatelja, može biti presudna u ishodu biranja. Čak ukoliko je riječ i o bliskom rodu koji imaju navike koje nisu islamske, možemo se selamiti, telefonirati, ali prijatelji ne možemo biti, u isto vrijeme neprekidanja porodične veze, čuvamo se loših.

...i primi me Svojom milošću u vječno boravište,

Upravo tako, bez milosti Božije nema jednostavno nade da budemo primljeni u vječno boravište u kojem borave sretni. Zato uvijek treba moliti Boga za milost: Bože, učini nas džennetlijama, Bože, džehennem nije za nas, suviše smo slabi da bismo mogli izdržati patnju, a

još više nas boli patnja odvojenosti od Tebe o Bože naš, osim Tvojoj, ničijoj se milosti ne nadamo.

Svijest o Bogu može iz korijena promjeniti naše ponašanje, naš odnos. Ambasade, kako samo pored njih brzo prodemo da ne bismo bili sumnjivi, ništa ne dodirujemo jer to je vlasništvo ambasade. A zašto onda tako olahko i bahato dodirujemo, raspolažemo sa vlasništvom Božijim. Bože otvori nam oči stalnom sviješću o tome da si Ti Bog, da si Ti Vlasnik, da si Ti dao, i da se Tebi sve vratiti treba, ne bili smo na taj način zaslužili milost Tvoga primanja u vječno boravište. Amin.

Sedamnaesti dan

اللَّهُمَّ اهْدِنِي فِيهِ لِمَصَالِحِ الْأَعْمَالِ
وَاقْضِ لِي فِيهِ الْحَوَائِجَ وَالْأَمَالَ
يَا مَنْ لَا يَخْتِاجُ إِلَى التَّفْسِيرِ وَالسُّؤَالِ
يَا عَالِمًا بِمَا فِي صُدُورِ الْعَالَمِينَ
صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ

“Allahu moj, uputi me u njemu na činjenje dobra, i ispuni mi u njemu potrebe i želje, o Ti Koji nemaš potrebu za pojašnjenjima i traženjem, o Ti koji znaš ono što je u prsima ljudi, blagoslovi Muhammeda i njegovu čistu porodicu.”

Pored toga što se ustežem od hrane, da mi je i dobra djela činiti. Noćima da učim dovu iftitah, jutrima dovu sahar. Od najboljih djela je i učenje Kur'ana, on otklanja koroziju srca, posebno jutrom, lijepo je obavezati se makar dvije stranice jutrom učiti. Tri su stvari koje uklanjaju koroziju srca: jutarnje učenje Kur'ana, jutarnji istigfar, i pomoć siročadima.

...i ispuni mi u njemu potrebe i želje,

Nade i želje koje gajimo trebamo saditi u okvirima šerijata. Da mi djeca budu odgojena, da se ponosim

njima na Sudnjem danu, da imam dobru kuću ali kako bih mogao služiti Bogu, primati goste, učiti Kur'an. Da mi je steći dobra prijatelja kako bih lakše išao stazama robovanja Bogu. Ukoliko tražimo od Boga, srcem, ne jezikom On će dati jer, obećao je. Budemo li gajili nadu da će neko da nam iziđe u susret, od uslišanosti dove nema ništa.

...o Ti Koji nemaš potrebu za pojašnjenjima i traženjem,

Odemo kod ljudi nešto tražiti, kredit, zajam, moramo davati stotinu objašnjenja, potvrda, uvjerenja. Bog nema potrebe čak ni da kažemo, On zna od početka. Daje i onome koji traži i ko ne traži. U mjesecu redžebu učimo: O ti koji daješ onima što traže i što ne traže, i koji ne znaju za Tebe.

o Ti koji znaš ono što je u prsima ljudi, blagoslovi Muhammeda i njegovu čistu porodicu.

Zašto Bog nema potrebe za objašnjenjima? Jer zna, zna sve što se skriva u grudima našim. Ali ovo je i opasno, zato što prije izbijmo iz svojih srca one stvari zbog kojih Allah ne želi biti prisutan u njima.

S obzirom da je godišnjica bitke na Bedru jedan hadis povodom borbe na Božijem putu: "Otišao je čovjek u planinu da se posveti ibadetu. Njegova porodica ga odvede Poslaniku, s.a.v.a., on ga je odvrćao od toga i rekao:

"Ako musliman ispolji strpljivost jedan dan na poprištu borbe, to je za njega bolje od četrdeset godina ibadeta."

Osamnaesti dan

اللَّهُمَّ نَبِّهْنِي فِيهِ لِبَرَكَاتِ أَسْحَارِهِ
وَ نَوَّرْ فِيهِ قَلْبِي بِضِيَاءِ أَنْوَارِهِ
وَ خُذْ بِكُلِّ أَعْضَائِي إِلَى اتِّبَاعِ آثَارِهِ
بِنُورِكَ يَا مُنَوِّرَ قُلُوبِ الْعَارِفِينَ

Allahu moj, učini da u njemu budem svjestan blagodati njegovih praskozorja, prosvjetli mi srce u njemu zrakama svjetlosti njegovih, i učini da svi udovi moji slijede tragove njegove, tako ti svjetlosti Tvoje o Ti koji osvjetljavaš srca istinskih znalaca!

Mi se, nažalost, pretežno ne koristimo blagodatima praskozorja, ni abdesta, ni dove, ni noćnog namaza, obično nam oči gladne, a trbuh prepadnut kako će izdržati bez sve te hrane, sokova, voća, kolača do iftara. Čak i oni koji iz opravdanih razloga ne poste, ne trebaju se lišiti blagodati ramazanskih sehura.

Sehur ima svoje posebno svjetlo. Ah ta naša srca! Pustili smo da ih zahvati korozija gafleta. Zašto se sve promjeni, zašto smo postali neprirodni, zašto su nam djeca neprirodna, zašto nam potrebe i sklonosti postadoše neprirodne. Razlog je jasan, sve je to zbog nedostatka svjetlosti, zbog tame u kojoj obitavamo i kojom drugima svjetlost zaklanjamo. Moramo igrati na sve ili ništa, pokušajmo jednom u životu rizikovati. Nemojmo se držati s rezervom, kao u slučaju ukoliko nema ništa da makar osjetim nešto od ovog svijeta. Uđimo u ubudijet Bogu u kompletu, vjerujmo, tada sve i kada bismo htjeli uživati ne bismo mogli, jer kada okusimo, omirišemo zbilju, nije nam do opsjene. Ko bi od vas uživao u najljepše aranžiranoj sofri od plastike?

Da li uhvatite sebe kako kada se nađete negdje gdje svira muzika, kako neki organi sami po sebi osjete živost, počnu se sami po sebi kretati u ritmu muzike. Zašto im ne pustimo muziku otkucaja srca koje će kucati otkucajima pokornosti, zašto ne pjevušimo zikr, zašto ne ukrasimo kiraet namaza pa da svaki ud prati tu kompoziciju. Kada se neko u namazu češkao i igrao odjećom, šta je Poslanik kazao? Da mu je srce skrušeno i udovi bi bili skrušeni. Da udovi čuju ariju predanosti, i tijelo bi igralo taj ples. Kada učimo dovu dignimo ruke. Neko je učio dovu jednom rukom, a druga bijaše u džepu, sanjao je kako iz jedne izbija svjetlost, a druga u tami. Zar možemo kada nam prosači odglume pravog potrebitog čovjeka s obje ruke unešene nama u lice, da ne popustimo i ne udjelimo nešto. U početku čak i kada samo vježbamo, dok dovimo, ta vježba, poniznog, krajnje potrebitog iskača, pomaže, poput nekog aditiva koji pozitivno djeluje na našu dušu, na naš hal - stanje. Oni što prose dok ne dobiju ne popuštaju, hajde i mi da dok ne dobijemo svoj hadžet od Boga da ne popuštamo, molimo, plaćimo, dovimo. I tako svi organi nek slijede glavni naš organ, tj. srce. Na taj način, na Sudnjem danu nećemo imati bojazni da će naši udovi pri svjedočenju reći bilo šta zbog čega bismo se postidjeli. Ako ste kad radili sa teleskopom, znate da ogledala u njemu moraju biti 100 % usklađena, tek tada dobijate kristalno čistu sliku nebeskog tijela. Mi ako želimo puninu blagodatima nema nam druge već sve udove usmjeriti u smjeru u kojem je skrašena naša konačna i vječna sreća, u suprotnom, biti ćemo poput kaleidoskopa, šareni, i bez nekog finalnog oblika, neuhvatljivi, nedefinisani, rasplinuti, izgubljeni i razočarani.

Allahu nuru semavati vel erd. Ako je Bog svjetlost, i ako je Bog svugdje, pa zašto dobar dio vremena provodimo u tami, izgubljenosti. Pomračenje nastaje kada se između izvora svjetlosti i predmeta na koji taj

izvor isijava svoju svjetlost ispriječi neki objekat, neko tijelo. Veliki objekat koji nas zaklanja od Božije svjetlosti su naši grijesi, oblak grijeha, magla gafleta, priječe svjetlosti Božijoj da nas miluje svojom toplinom po licu, zato smo hladni, tečnost na niskim temperaturama mijenja svoje agregatno stanje, postaje led, a led nije tečan, zato nam i oči presahle, nema suza, nema čežnje. Pokrenimo se, promijenimo položaj, tražimo ugao u kojem nas samo jedna zraka svjetlosti Božije može podmiriti svjetlom koje led pretvara u vodu života, snop koji će nas oživjeti, svjetlost koja će obuhvatiti naše biće svojom toplinom. Znae onaj lijepi osjećaj kada na dunjalučkoj žegi, popijete gutljaj studene vode, kako se svježina ugodno širi grudnim košem. Ista je stvar sa toplinom svjetla Božijeg, samo što ono zbilja obuhvata i pokreće, privlači i čuva tijelo koje je obasjalo. Bog kao najpravednije biće pruža i daje svima, ali, ako ja okrenem leđa svjetlu Sunca ono nije krivo što će mi oči ostati u sjeni vlastitoga bića. Oni koji spoznaše Boga, osim što primaju oni i šire tu svjetlost, svojom pojavom, svojom skrušenošću, posebnim agregatnim stanjem, koje plijeni prisutne.

Devetnaesti dan

اللَّهُمَّ وَفِّرْ فِيهِ حَظِّي مِنْ بَرَكَاتِهِ وَ سَهِّلْ سَبِيلِي إِلَى خَيْرَاتِهِ
وَ لَا تَحْرِمْنِي قَبُولَ حَسَنَاتِهِ يَا هَادِيًا إِلَى الْحَقِّ الْمُبِينِ

“Allahu, učini obilnim moju korist u njegovim blagodatima, i olakšaj mi put sticanja dobara, i ne liši me primanja dobrih djela, o Ti koji upućuješ prema istini jasnoj!”

Blagodati mjeseca Ramazana su brojne, i od svih njih od Boga išćemo da nam ih da u izobilju. Učenje Kur'ana, dova, zikra, obavljanje namaza, pomaganje sirotima,

pomaganje potrebitima, dobivanje takvaluka, plakanje nad svojim grijesima, učenje...

Mezar nam poručuje određene stvari: ja sam kuća tvoje samoće, pošalji nekog saputnika (dobro djelo); ja sam kuća tame, pošalji svjetlost; ja sam kuća puna zmija i akrepa, pošalji nešto da ih uništi...

U svakom detalju mjeseca Ramazana nalazi se blagodat, poput sehura, ustati na sehur donosi sa sobom velike blagodati, ali ih mnogi s lahkoćom zaobilaze.

Dobra mubarek mjeseca su brojna, međutim, ukoliko smo svojim ponašanjem i nespremnošću pred sobom zatvorili put, nećemo imati koristi. Ko nema koristi od mjeseca Ramazana, morao bi se zamisliti nad svojim stanjem, poraditi, ozbiljno poraditi na čišćenju svoga srca, svoje duše. Pripremanje iftara, učestvovanje u iftarima, pomaganje bolesnima da i oni osjete ljepotu mjeseca Ramazana otvara nam put ka dobrima ovog mjeseca. Da li smo upoznati sa stanjem u komšiluku, da li znamo ima li neko ko bi rado volio imati mesa za sehur ili iftar, ali nema ni za hljeba. Pomoć sirotinji ima veliku vrijednost, a učinak je neopisiv kada je riječ o čišćenju i otvaranju puteva za naša vlastita dobra. Zato kada učinimo nekome dobro, ne čekajmo da nam se zahvali, već se njemu zahvalimo što imamo priliku da na taj način postignemo nesaglediva dobra, neopisivu nagradu.

I ne liši me primanja dobrih djela

Učinimo dobro djelo, obavimo namaz, ali uporedo i ogovorimo (gibet). U predaji se kaže da ko ogovori 40 dana mu se namaz i post ne primaju. Drugim riječima ovom dovom od Boga tražimo da nas sačuva činjenja grijeha koji poništavaju dobra djela pa da na taj način bankrotiramo u ovom mjesecu.

“o Ti koji upućuješ prema istini jasnoj”

Ukoliko sam postač, ukoliko obavljam namaz i činim ostala dobra, ne bih ni po koju cijenu sebe trebao smatrati boljim od drugih, zašto? Jer Allah upućuje prema istini jasnoj. Umjesto da me ponese oholost bolje je da zamolim da mene učvrsti na tom putu, a i da drugima da kušaju slasti koje je priredio onima koji mu se pokore.

Dvadeseti dan

اللَّهُمَّ افْتَحْ لِي فِيهِ أَبْوَابَ الْجَنَّةِ وَاعْلِقْ عَنِّي فِيهِ أَبْوَابَ النَّارِ
وَ وَفِّقْنِي فِيهِ لِبَيَاوَةِ الْقُرْآنِ
يَا مُنْزِلَ السَّكِينَةِ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ

“Allahu moj, otvori mi u njemu kapiju Džennetsku, a zaključaj u njemu preda mnogim vratima Džehennema, i podari mi uspjeh učenja Kur'ana u njemu, o Ti Koji spustaš smiraj na srca vjernika!”

Da bi se kapije džennetske otvorile, potrebna je šifra, posebna šifra, koja se ne da kopirati. Zato vidimo da mnogi od nas mislimo da imamo taj ključ ali ništa, kapije se ne otvaraju. U čemu je problem? Problem je u tome što taj ključ ne možemo nabaviti na crno, ili bolje rečeno taj ključ se uopće ne može nabaviti. Pa kako otključati, čime. Jednostavno, MI SMO KLJUČ. Mi od sebe gradimo ili ključ za Džennet ili za Džehennem. Nas će skenirati i na skeneru se pojaviti slika. Džennet ili Džehennem, tada će se ispostaviti. Zato molimo Boga da nam da uspjeha u oblikovanju sebe kako bi džennetske kapije pred nama (kao kada se nađemo pred senzorom automatskih vrata ovog svijeta) odmah bile otvorene i nama se dala čast ulaska u ono što se krije iza tih vrata.

U ovom se traženju oslanjamo na milost Božiju. Svjesni slabosti i onoga što smo zaslužili mi se umiljavamo Bogu i tražimo priliku da makar mjesec dana u godini budemo oslobođeni gradnje onih oblića koja nas mogu učiniti nesretnicima. Zašto nam se kaže da ukoliko bismo umrli u toku činjenja harama da bismo umrli bez imana. Koji će trenuci prevagnuti u nama. Naravno činit ćemo djela koja nas udaljavaju od Džehennema, poput, davanja iftara, dijeljenja sadake, pomaganja potrebitima, borbe protiv svoga nefsa, stalnoga zikra, učenja Kur'ana...

Učenje, obično, formalno učenje Kur'ana svakako se nagrađuje, ne ostaje neprimjećeno, ali Poslanik, s.a.v.a., naglašava: *“Kada vam stvari postanu poput mračne noći neraspoznatljive, držite se Kur'ana. Zaista Kur'an je zagovornik čije zagovaranje je prihvaćeno, i protivnik čije svedočenje je potvrđeno, ko ga slijedi odvest će ga u Džennet, a ko ga stavi iza sebe otjerat će ga u Džehennem.”*

Znajte, srca se zaista, kada se Allah spomene smiruju... U životu koji živimo ako smo kada osjetili sreću i smiraj, obično se to dogodilo u nekoj kompoziciji, ja s nekim ili ja s nečim. Ja sam po sebi bez ičeg drugog ne mogu osjetiti sreću, nemoguće, mogu osjetiti sjetu, strah, strepnju. S obzirom da je smiraj, ili sreća krajnji cilj naših htjenja s jedne strane, a s druge sve naše sreće koje su rezultat ovosvjetskih relacija su kratkotrajne što znači da nisu istinske, otuda ako želimo trajnu sreću, trajni smiraj i osjećaj sigurnosti i situiranosti, najbolja opcija je uvezati se sa Gospodarem. Svijest, misao, zikr, djelo i svaki drugi mogući oblik koji nas povezuje s Njim dariva nam mir, smiraj, sreću. Znati za ovo nije dovoljno kako bi se ostvario smiraj i postigla sreća, ovo je potrebno vjerovati, na poseban ga način učiniti dijelom sebe, predati svoju dušu tome. Zar nismo svjedoci, da i pored znanja da su neka djela loša, ipak smo ovisnici o njima. Razlog: još uvijek nismo uvjereni u negativnost, još uvijek nismo vidjeli kako nas odvaja od Boga, stvara nam

nevolje i donosi zlo. Najzad jedan od oblika svijesti o Bogu je druženje s Knjigom koju nam je poslao kako bi nas ona izvela do Njega.

Vjernici su samo oni čija srca kada se sjete Allaha, ustrepte.

Kako pomiriti ovo dvoje? Ovo je ustvari najnormalnija opcija. Kao prvo, nemir, nesreća, neugodnost, nose prefiks negacije ne, dajući do znanja da je riječ o nepostojećim stvarima. Nemir, nema mira, neugodnost, nema ugodnosti, nesreće, nema sreće. Bog daje mir, ugodnost i sreću, a ko daje suprotnosti toga. Odgovor je MI. Mi svojim postupcima, svojom nezrelom sviješću, prekidamo odnos sa Allahom i tako ne primamo ono što On spušta što bi nas trebalo činiti sretnim.

Ono što Allah otvori ljudima od milosti - pa nema tog ko će je zadržati; a šta zadrži - pa nema joj pošiljaoca poslije Njega.

Dakle, kada se sjetim Boga, prvo se uplašim, ustrepti mi srce, ali od sebe samog, a zatim, se smirim, jer u tom razmišljanju ili stanju, postanem svjestan Allaha i eto željenog smiraja.

Dvadeset prvi dan

اللَّهُمَّ اجْعَلْ لِي فِيهِ إِلَى مَرْضَاتِكَ دَلِيلًا
وَلَا تَجْعَلْ لِلشَّيْطَانِ فِيهِ عَلَيَّ سَبِيلًا
وَاجْعَلْ الْجَنَّةَ لِي مَنْزِلًا وَمَقِيلًا
يَا قَاضِيَ حَوَائِجِ الطَّالِبِينَ

“Bože moj, daj mi u njemu putovođu do zadovoljstva Tvoga i ne ostavi u njemu put kojim bi šejtan ovladao mnome. Učini Džennet mojim boravištem i odmaralištem, o Ti Koji ispunjavaš potrebe onih koji traže!”

Ova dova, ukoliko je rezultat naših stanja dobar je pokazatelj da nam je stalo da činimo stvari koje nas odvođe zadovoljstvu Božijem. U hadisu nam se daje do znanja da želimo li znati da li je Bog zadovoljan nama, pogledajmo da li smo mi zadovoljni Allahom, tj. da li negodujemo i kritikujemo stvari koje drugi imaju a mi ne... Hadis: “Vi ste poput bolesnika, a Bog je poput ljekara.”

Vizita je obično u jutarnjim satima, glavni doktor pregleda stanja i izdaje instrukcije pa čak i kakvu hranu koji bolesnik može konzumirati.

Ukoliko jedan kaže zašto meni samo vodu, a drugima čevape, doktor kaže, e ovog vodite psihijatru. Doktor zna šta treba, kako i koliko, e tako bismo se trebali i mi odnositi prema Bogu, ali, jesmo l' takvi? Budemo li gajili u sebi ovaj duh, Bog će biti zadovoljan nama. Najzad, budemo li zadovoljni Božijom raspodjelom, nećemo biti zavidni, nećemo ogovarati, širiti smutnju, i velik broj drugih stvari. Sve ovo plus, pravilo da kada postimo, nek posti sve što posjedujemo, jer i to je način postizanja Božijeg zadovoljstva. S obzirom da šejtan nema moć da nas primora i gura da činimo šta on želi, već nam ulazi kroz domenu mašte i strasti, mi tražimo od Boga da budemo više racionalni i pametni nego li maštoviti i puteni. U hadisu se kaže da šejtan trima skupinama ne

prilazi: onima koji su svjesni Boga, onima koji jutrom čine istigfar, onima koji plaču iz straha od Boga.

Svakako, ovo ne ide putem veze. Potrebno je steći tu mogućnost. U hadisu se kaže: “Vi donesite iman, a mi ćemo se zagovarati za vas.” Međutim, treba donijeti sačuvan iman. Ako već želimo Džennet ponašajmo se kao džennetska klijentela, kao da smo već u njemu, širimo selam, mir, sigurnost, revnost, radinost, plemenitost, skromno ponašanje... Budemo li to uspjeli, uz Božiju pomoć, nema prostora brizi, u suprotnom, trebali bismo biti zabrinuti.

Kada je neko nešto, on je to što jeste jer ima karakteristike toga što jeste. Ako želimo biti od onih koji traže, potrebne su nam njihove karakteristike. Treba da nam je stalo do onoga što tražimo, a još više do Onoga od koga tražimo. Koliko možemo naučiti od uličnih tražitelja, ne popuštaju, glume, ne stide se, traže i traže, e tako bismo mi trebali, jedino s tom razlikom, da tražimo samo od Boga, i da nema potrebe da glumimo, jer mi smo ništa drugo do li oličenje potrebe, a takvima nema druge već tražiti, e tada potrebe bivaju ispunjene, između ostalog i potrebe koje danas tražismo.

Pas je zadovoljan i vjeran, istjeraj ga iz kuće on leži pred vratima kuće. A mi ako nam nešto nije po volji, idemo, od vrata do vrata, umjesto da postupimo po pravilu da nas i otjeraju od Božijih vrata da se nikada ne odaljavamo od njih.

Dvadeset drugi dan

اللَّهُمَّ افْتَحْ لِي فِيهِ أَبْوَابَ فَضْلِكَ
وَ أَنْزِلْ عَلَيَّ فِيهِ بَرَكَاتِكَ
وَ وَفِّقْنِي فِيهِ لِمَوْجِبَاتِ مَرْضَاتِكَ
وَ أَسْكِنِّي فِيهِ بُحْبُوحَاتِ جَنَّاتِكَ
يَا مُجِيبَ دَعْوَةِ الْمُضْطَرِّينَ

“Bože otvori mi u njemu vrata dobrote Tvoje, obaspi me u njemu blagodatima Tvojim, daj mi uspjeh u činjenju onog što zavrjeđuje Tvoje zadovoljstvo, nastani me usred Dženneta Tvog, o Ti koji se odazivaš dovi nevoljnika.”

Volio bih da nisam u pravu, ali ukoliko želudac ne vari hranu, i ne šalje hranljive materije organizmu, ako bismo i pored toga nastavili unositi hranu u organizam, time bismo sebi naudili. Božija dobrota nema potrebe da bude tražena, ona sama traži slobodan kanal kroz koji će teći. Tačno je da sve, ama baš sve tražimo od Boga, ali nema nam druge do li kanalisati dobra koja nam je On dao. Ljepota, učenost, sposobnost, umješnost, auto, kuća, novac, i bezbroj drugih stvari, da bismo dobili još, trebali bismo nešto učiniti da i drugi osjete prisustvo istih, pokazati ih, širiti kulturu dijeljenja... Ne čekajmo da drugi zatraže pa da im damo, već budimo spremni i raspoloženi da dajemo prije nego neko pokaže da mu je potrebno, najzad tako će se postupiti i s nama.

...obaspi me u njemu Svojim blagodatima.

Šta su to osnovne blagodati? Da li su to neke trenutne koristi? Da li je to trenutna zarada? Da li je to da ja sada ovdje kazujem određene stvari? Ukoliko mislimo da je tako, to sliči pristupu čovjeka koji živi od danas do sutra. Kako ne bismo pogriješili najbolji metod je da blagodat koju trenutno imam iskoristim do maximuma. Kada pokažem spremnost za to, u tom slučaju ima mjesta da tražim sljedeću koja će biti kanalisana u smjeru

prosperiteta, a ne vraćanja na početnu poziciju, ili zadržavanja na jednom te istom mjestu. Niko se od nas ne divi građevinskim stovarištima koja su puna najljepšeg materijala, ali svi se divimo građevinskim zdanjima, posebno danas kada se grade prelijepi objekti.

...daj mi uspjeh u činjenju onog što zavrjeđuje Tvoje zadovoljstvo.

Kako nam je samo milo kada oni koji nam pripadaju čine stvari koje nama gode. Do te mjere da im uporno sugeriramo šta trebaju činiti, mnogo više puta je to zbog naše vlastite nego li njihove lične koristi. Ovo je svakako tema za sebe.

Međutim, Bog nam je putem svojih evlija pokazao šta On voli da činimo i čime je On zadovoljan, i što je najvažnije upravo u tome je naša prava korist. Dove, Kur'an, pomaganje, gledanje kroz prste, opraštanje, pokrivanje sramota, samoodricanje, skrušenost, skromnost, poniznost, iskrenost, dobronamjernost...

...nastani me usred tvog Dženneta.

Usred Dženneta, vjerovatno ima svoj razlog, zašto baš usred Dženneta. Možda jer su tamo evlije, poslanici, Bog dragi zna. Vjerovatno je bolji zrak, bolja klima, jednostavno centar dešavanja. U svakom slučaju kada ovo Poslanik traži, a on nam je najbolji primjer, pa tražimo i mi, nećemo se pokajati. Mi da se pitamo rekli bismo, ma da mi je ući u Džennet, to je dovoljno, međutim vidimo da i nije tako. Moramo biti ambiciozni.

...o Ti koji se odazivaš dovi nevoljnika.

“Koji odgovara nevoljniku kad Ga priziva, i otklanja zlo.”

Mi smo nevoljnici kako god sagledamo stvar, ipak postoji nada jer pozvani smo za sofru Božije milosti i davanja, pa iskoristimo priliku i dovimo, tražimo od Vlasnika sofre da otvori u njemu kapiju Svoje dobrote, da nas obaspe Svojim blagodatima, da činimo ono čime

zavrjeđujemo Njegovo zadovoljstvo i da nas nastani usred Dženneta. Amin.

Dvadeset treći dan

اللَّهُمَّ اغْسِلْنِي فِيهِ مِنَ الذُّنُوبِ وَ طَهِّرْنِي فِيهِ مِنَ الْعُيُوبِ
وَ امْتَحِنْ قَلْبِي فِيهِ بِتَقْوَى الْقُلُوبِ
يَا مُقِيلَ عَثَرَاتِ الْمُذْنِبِينَ

“Bože moj, operi me u njemu od grijeha, očisti me u njemu od nedostataka, okušaj mi srce u njemu bogobojaznošću, o Ti Koji prihvataš izgovore grijешničkih posrtaja!”

Čovjek kada odlazi u goste, obično se opere, lijepo očisti i obuče najbolju odjeću koju sebi može priuštiti. Da li smo se oprali prije odlaska na sofru Božiju, da li smo očistili svoje srce i dušu? Kada smo pozvani na veće ceremonije, poput svadbe, nismo čak spremni na dvije svadbe otići s istom haljinom, istim odijelom. Čišćenje od grijeha ima trenutne i dugoročne koristi. Potrebno nam je kako bismo se okoristili blagodatima posta. Jer posluga na sofri ne prinosi svima gala hranu, sve zavisi od toga kojem tipu klijentele pripadamo. Zato postupimo poput djece, koja u suzama prilaze i priznaju da su pogriješila i nikada više neće to nešto činiti. U ramazanskim noćima pustimo suzu, priznajmo da smo pogriješili, molimo Boga da nam oprosti, bolje ovdje plakati nego li na Sudnjem danu, jer tamo je već kasno. Ogovaranje, oholost, samodopadljivost, mržnja, pakost, zavist, rekla-kazala, sve su to nedostaci, od kojih nas Bog može očistiti, naravno, ukoliko priznamo da ih imamo. Ako ne budemo očišćeni od ovih sramota, djela nam ne mogu imati potencijal prolaska kroz svih sedam nebesa. Svako nebo ima filtere koji ne dozvoljavaju prolazak djela sa nedostacima. Nebeska inspekcija

zaustavlja nosioca djela, provjerava sadržaj. Ukoliko ustanovi prisustvo sumnjivih supstanci, naređuje da se isto vrati vlasniku. Na toj kontroli sljedeće stvari nisu dozvoljene: na prvom nebu: gibet, na drugom: uobraženost, na trećem: zavist, na četvrtom: oholost; na sljedećem: samopokazivanje; itd. Meleki su veseli kada neko djelo prođe kroz sve filtere. Međutim, kada ga pokažu Bogu, On kaže: nema u njemu čistoće, on je to činio iz straha od Džehennema.

...okušaj mi srce u njemu bogobojaznošću!

Tražimo PRAVI takvaluk. Kada je srce centar takvaluka, bez ikakve sumnje, svaki organ imat će takvaluk. Mi pretežno posjedujemo parcijalni takvaluk, koji je dosta puta proizvod naravi a ne volje. Automobili imaju ugrađenu ABS tehnologiju, i nama je potrebna slična tehnologija tj. sistem blokiranja kada se nađemo pred grijehom. Permanentna svijest o Bogu čini da se na mjestu ukopamo, ni makac u smjeru grijeha. Na crvenom svjetlu stajemo ili iz straha od kazne ili zato što poštujemo saobraćajne propise. Dobro bi bilo da vježbamo ovaj drugi povod, jer u tom slučaju možemo se nadati da u pitanjima crvenog svjetla Božije odredbe, stanemo iz poštovanja prema Božijim zakonima a ne iz straha od kazne.

...o Ti Koji prihvataš izgovore griješničkih posrtaja!

Ikale, riječ upotrebljenja u ovom fragmentu, u trgovini znači mogućnost vraćanja kupljenje robe kojom nismo zadovoljni. Naša djela obično nisu prvoklasna roba, imaju nedostataka, a izgovori obično nisu toliko veliki da bismo se mogli sakriti iza njih, ipak Bog prihvata, jer to ne umanjuje od Njegove veličine i moći. Zato molimo Boga da nam podari stvari koje su spomenute u ovoj dovi. Amin.

Dvadeset četvrti dan

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ فِيهِ مَا يُرْضِيكَ
وَأَعُوذُ بِكَ بِمَا يُؤْذِيكَ وَ أَسْأَلُكَ التَّوْفِيقَ فِيهِ لِأَنْ أَطِيعَكَ وَ لَا أَعْصِيكَ يَا حَوَادِ السَّائِلِينَ

“Allahu moj, zbilja tražim u njemu ono što Te čini zadovoljnim, a utječem Ti se od onoga što Te uznemirava, i tražim od Tebe, podari mi uspjeh da Ti se pokoravam, a da ne budem nepokoran, o Ti koji si darežljiv prema tražiteljima!”

Bože učini da bude tako pa da sa mnom budeš zadovoljan. Znamo kako saznati da li je Bog zadovoljan nama ili ne, pogledajmo da li smo mi zadovoljni Božijom odredbom ili ne. Da li me pati to što komšija ima duplo veću kuću i okućnicu, što mi prijatelj ima ljepše oči, što je ovako ili onako. Ukoliko me ove stvari nerviraju, i pritišću mi dušu, trebalo bi poraditi na svome zadovoljstvu. Mi smo poput bolesnih, a Bog je poput liječnika, zato trebamo biti zadovoljni Božijom odredbom, jer On zna šta je dobro, a šta loše za nas. U Kur'anu nam se daje do znanja da ima stvari koje volimo ali one su loše po nas, a ima stvari koje nam nisu drage ali one su dobre za nas. Potrebno je biti predan Bogu, ono što On želi da bude da time budemo zadovoljni.

U predaji se kaže da vjernik mora imati tri odličja:

Prvo, (tevfik) Božiju uputu i pomoć, ko to ne bude imao džaba mu sve što u životu ima, bilo koliko da je imućan, ali ne bude li imao pomoć od Boga da udjeli neće moći udjeliti nikome ništa. Naravno oni koji ne udjeljuju ne trebaju kazati, pa da to je moj problem, Bog ne želi da ja udjelim, za ovu vrstu pomoći potrebno je poslati signal, djelovati i razmišljati na takav način koji privlači ovu vrstu pomoći i upute Božije. Koliko je ljudi koji svoju djecu otpremaju u život na bogatstvu koje su stekli, ali djeca od toga ne vide nikakve koristi, a opet koliko ljudi koji svoju djecu u život otpreme Bogu na amanet, i ta djeca u životu uspiju.

Drugo, samoga sebe da opominje i savjetuje. Tako, recimo, otac pita sina koji je u groznici: Sine šta ti je? On mu odgovara: ne pitaj babo, sutra imam težak ispit. A ovaj počne plakati misleći: Bože dragi vidi ga on u groznici zbog sutrašnjeg ispita, a mene Bog ispituje svaki dan, a ja i ne marim za to! Potrebno je da čovjek samoga sebe savjetuje, da se opominje, da uzima pouku iz onog što se događa.

Treće, da prihvati savjet drugih. Koliko puta se dogodi da nas neko ko čini neko djelo savjetuje da to isto djelo ne činimo, poslušajmo ga...

Dakle mi molimo Boga da nam da pomoć i uputu da mu budemo pokorni ali i da ne budemo neposlušni. Naše je da tražimo, a Allah je darežljiv i On daje onima koji od Njega traže.

Dvadeset peti dan

اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي فِيهِ مُحِبًّا لِأَوْلِيَائِكَ
وَمُعَادِيًّا لِأَعْدَائِكَ مُسْتَنًّا بِسُنَّةِ خَاتَمِ أَنْبِيَائِكَ
يَا عَاصِمَ قُلُوبِ النَّبِيِّينَ

“Bože moj, učini me u njemu prijateljem Tvojih prijatelja, neprijateljem Tvojih neprijatelja, sljedbenikom puta pečata Tvojih vjerovjesnika, Zaštitniče srca vjerovjesnika!”

U hadisu nam se poručuje da nećemo ostvariti zbilju imana sve dok ne budemo mrzili najbližu rodbinu jer nisu pobožni i ne budemo voljeli najdalje osobe jer su pobožni. U predaji se kaže: “Želiš li shvatiti jesi li od dobrih ili ne. (tj. ako bude hajra od džennetlija si, ne bude li ideš u džehennem) pogledaj u srce. Ako voliš ljude pokorne Allahu pa u tebi je hajr. Ukoliko voliš grijешnike, u tebi nema dobra. Čovjek će biti proživljen s onim koga/šta bude volio.”

Isto tako u hadisu se kaže da će pretkraj vremena, srce vjernika da se rastoči. Na pitanje zašto, rečeno je: “jer vidjet će kako se ne prakticiraju propisi vjere, kako se širi nemoral a on nema moći da odvrati, da zabrani, da izmjeni.”

Učini me sljedbenikom puta pečata Tvojih vjerovjesnika!

Znamo za slučaj kada su hodali Poslanik, s.a.v.a., i Selman r.a.. Zastali su na trenutak, okrenuli su se ali u pijesku su bili tragovi samo jednog čovjeka. Poslanik reče: “Selmane ovo su samo moji tragovi, gdje su tvoji?” Selman reče: “Selman nema svojih tragova, ja svojim stopama slijedim tvoje tragove.” Dajući do znanja da je koračao tako što je stajao u tragove koji su ostajali iza poslanikovih stopala. Izgovarajući šehadet učimo da prvo trebamo biti robovi, pa tek ostalo. Ono što je za nas važno jeste biti rob, tj. abd, a zatim na sljedećem stupnju biti pobožan, tj. abid. Moguće je da neko bude i 70 godina abid ali da još uvijek ne postane abd, tj. rob Božiji.

...Zaštitniče srca vjerovjesnika.

Blago njima kada su zaslužili tu deredžu da im Allah srca čuva od grijeha, te su bezgriješni. Ukoliko budem išao tačno iza svoga Poslanika, pa i moje srce bit će čuvano i zaštićeno. Bože, zaštitniče srca vjerovjesnika pomози mi da volim Tvoje prijatelje, mrzim Tvoje neprijatelje, da slijedim u stopu Tvoga roba i Poslanika Muhammeda, s.a.v.a.

Dvadeset šesti dan

اللَّهُمَّ اجْعَلْ سَعْيِي فِيهِ مَشْكُورًا وَ دَنْبِي فِيهِ مَغْفُورًا وَ عَمَلِي فِيهِ مَقْبُولًا وَ عَيْبِي فِيهِ مَسْتُورًا
يَا أَسْمَعَ السَّامِعِينَ

“Allahu moj, učini mi u njemu trud prihvaćenim, grijehe oproštenim, djela prihvaćenim, nedostatke pokrivenim, o Ti koji najbolje čuješ od onih koji čuju!”

Čovjek u mjesecu Ramazanu ulaže napor i trud, posti, zikri, manje spava, bio bi veliki gubitak da se taj napor i trud ne prihvate. Isto kao i bilo koji drugi posao koji radimo ako ne bi urodio plodom, bili bismo zabrinuti. Nekada svojim jednim djelom upropastimo sva dobra djela. Naprimjer ogovaranje, jedno ogovaranje uništi ibadet 40 dana. Zato najbolje je u mjesecu Ramazanu posvetiti se svojim nedostacima, svojim stvarima kojima se možda drugi čude, dosta puta su naši nedostaci mnogo krupniji i veći nego li tuđe kojima se čudimo i zbog kojih smo spremni uništiti svoja dobra djela, bilo da ih predajemo na njegov spisak bilo da na svoju listu primamo njegovih loših djela. U predaji se kaže blago onom ko se zabavi ličnim nedostacima i tako zaboravi na tuđe.

Bože, grijehe koje smo učinili, oprosti nam ih. Mjesec Ramazana je posebna prilika, u njemu je disanje tesbih, spavanje ibadet... Ukoliko uz toliki profit naši grijesi ne budu oprošteni, teško nama. Grijesi su nas pritislili, leđa nam iskrivili, pa kada bismo i voljeli učiniti neki ibadet naprimjer noćni namaz, ne možemo jer teret grijeha nam to ne dozvoljava. Svako ko nema zore nema o sebi habera, kažu ljudi koji su isprobali taj recept. Čovjek koji se liši ustajanja u zoru, lišen je i spoznaje samoga sebe. Jer to je prilika kada čovjek biva obasut posebnim blagodatima i milošću Božijom. U predaji se kaže: “Čudno je to da čovjek kada nešto izgubi to i traži, ali

sebe je izgubio ipak ne pokušava se naći.” Najbolje vrijeme za traženje izgubljenog sopstva je upravo zora, trenuci kada je preporučeno obaviti noćni namaz, vrijeme kada se može najbolje usredsrediti na suštinske stvari u vezi sa postojanjem, svrhom, ciljevima...

Prihvati mi djela i sačuvaj me toga da drugi saznaju za moje nedostatke. Velika je sramota da drugi saznaju za moje grijehe. Bog je onaj koji pokriva nedostatke, on je satarul-ujub. Kada čovjek vidi tuđe nedostatke on zaboravlja na svoje, on se tada i uzoholi. Kada znamo da su drugi saznali za naše nedostatke osjećamo se neugodno, najradije bismo napustili to mjesto i otišli tamo gdje nas niko ne poznaje, počeli bismo od nule. Zato i molimo Boga da nam pokrije naše nedostatke, ali ne zaboravimo, da je najbolji način da ova dova od nas bude uslišana to da i mi pokrivamo tuđe nedostatke, nemojmo biti takvi da kada vidimo kod nekog nešto ružno, da jedva čekamo to obznaniti da svi o tome steknu znanje. Učin – doček, pravilo je koje su naši stari osjetili u svojim životima, pokrij tuđi nedostatak, i Bog će pokriti tvoj, ne budi takav, Bog će dati da se obrukaš, pa ko voli nek izvoli.

Od svih onih koji slušaju, Bog najbolje čuje. Musa je pitao Boga da li si daleko ili si blizu, ne znam kako da Te dozivam. Bog mu reče: Ja sam s onim ko Me spomene.

Zato Bože, pomози nam da se posvetimo putu i djelima koja nas odvoде ka Tvome zadovoljstvu.

Dvadeset sedmi dan

اللَّهُمَّ ارْزُقْنِي فِيهِ فَضْلَ لَيْلَةِ الْقَدْرِ
وَ صَيِّرْ أُمُورِي فِيهِ مِنَ الْعُسْرِ إِلَى الْيُسْرِ
وَ اقْبَلْ مَعَاذِيرِي وَ حُطَّ عَنِّي الذَّنْبُ وَ الْوِزْرُ
يَا رَءُوفاً بِعِبَادِهِ الصَّالِحِينَ

“Bože moj, opskrbi me u njemu dobrima noći Kadr, vodi moje poslove u njemu od teškoće ka lahkoći, prihvati moje isprike, skini s mene grijeh i breme grijeha, o Dobrostivi prema čestitim robovima svojim!”

Jedna od mogućnosti noći Kadra je i 27. noć. U svakom slučaju kada god da je, potrebno je tražiti zbog vlastitog hajra i sreće jer između ostalog u njoj se određuje sudbina, sreća i nesreća. Zato je fino, pripremiti teren te noći za meleke koji traže slobodnu pistu za slijetanje ukoliko je ne nađu odlaze, jer nemaju gdje sletjeti, nemaju kome doći. Rasplinuti smo u bezbrojnim ljubavima i težnjama. Kada se dešavaju promjene, kada se postiže nuranijet? Tek kada takvi gosti budu pušteni u srce.

Ljudi su izloženi raznim vrstama teškoća. Svak muči svoju muku. Neko ima lošeg komšiju, neko lošeg bračnog druga, neko loše dijete, nekom ne ide posao, nekom zdravlje, neko se bori sa zavidnošću... Još gore od toga, puno se nerviramo za ovaj svijet. Pobjegne nam tramvaj, autobus, ljuti smo na cijeli svijet. Ali prođe li nam namaz, ni da se namrštimo, zašto bismo kad imamo cijeli dan pred sobom da naklanjamo. Sve su to teškoće, koje bi mogle Božijom voljom da se pretvore u lahkoće.

Bog nam daje od svega što tražimo. Ukoliko praktično iskazujemo spremnost oprosta i prihvatanja isprika drugih, bez obzira koliko one izgledale nevjerovatne i

smiješne, možemo se nadati da Bog prihvati naše isprike koje su također nevjerovatne i smiješne. Kako god mi sa svim svojim nedostacima i slabostima veoma rado primimo ispriku svoga evlada, kada pride i pošteno kaže, pogriješio sam, oprosti. Pa zar ima sumnje u to da kada mi pošteno i iskreno priznamo Gospodaru da smo pogriješili, a da nam On ne prihvati.

Interesantan završetak dove. I pored toga što imamo potrebu za isprikama, i pored toga što priznajemo da imamo teških trenutaka, ipak, potajno se nadamo, da ona naša svakodnevna autosugestija koju izgovaramo na tešehudu esselamu alejna ve ala ibadillahissalihin urađa plodom. Potajno očekujemo da i mi budemo od dobrih robova Božijih, svakako sama želja nije dovoljna, ali ako postoji iskrena želja mnogo je lakše stići do željenog.

Dvadeset osmi dan

اللَّهُمَّ وَفِّرْ حَظِّي فِيهِ مِنَ النَّوَافِلِ
وَ أَكْرِمْني فِيهِ بِإِحْضَارِ الْمَسَائِلِ
وَ قَرِّبْ فِيهِ وَسِيلَتِي إِلَيْكَ مِنْ بَيْنِ الْوَسَائِلِ
يَا مَنْ لَا يَشْغُلُهُ الْخَافِ الْمُلْحِنِ

“Allahu moj, učini u njemu obilnim udio moj u dobrovoljnim djelima, počasti me u njemu udovoljavanjem molbama, približi u njemu sredstvo moje ka Tebi nad drugim sredstvima, o Ti kojeg ne zaokuplja upornost upornih!”

Sve ove dove koje učimo, nisu zarad sevapa. Dova nije za sevab, dova je za postizanje savršenstva, za ostvarivanje moralnih vrlina. (raditi što voliš + plata, raditi što moraš = plata) Mi izmoljavamo spremnost, dobar i obilan prtljag kojeg prijeko trebamo na putovanju vječnosti. Nemojmo sebe ograničavati, traženjem samo materijalnih stvari, a i kada molimo duhovno nemojmo ono ciljano ograničeno: poput daj mi džennet. Poslanik

nas u ovoj dovi uči i vraća na one riječi: Rekao je Allah dž.š.: "...Neće Mi se približiti rob ničim milijim nego li je to putem onoga što sam mu Ja propisao, on Mi se približava na filama sve dok ga ne zavolim, a kada ga zavolim, postajem njegov sluh kojim sluša i vid kojim gleda i jezik kojim govori i ruka kojom udara. Ukoliko Me pozove odazovem mu Se, ukoliko traži dajem mu."

U ovom slučaju trebam li tražiti Džennet. Pa to je spuštanje, iz aviona u konjsku zapregu.

...počasti me udovoljavanjem molbama!

S obzirom na to da smo mi sušta potreba, u tom slučaju sebe opravdavamo traženjem i molbama upućenim Onome od koga imamo potrebu. Naravno postoje dva paketa potreba. Prepaid i postpaid potrebe. Tražili ne tražili, pomagali Bogu ne pomagali, On nam daje osnovne potrebe, koje imaju rok trajanja, međutim, da li je to dovoljno, kada pređemo u roaming.

Naravno da nije. "Reci: Ne bi vam Allah poklonio pažnju da nije vaših molitvi!"[185]

Božiji Poslanik, s.a.v.a.: "Kada Allah želi udovoljiti molbi roba dozvoli mu da čini dovu."

Hazreti Hasan: "Nikome nije Allah, dž.š., otvorio vrata molbe, a da mu je zatvorio vrata ispunjenja."

Sve ovo uz svijest da nam Allah daje dozvolu da dovimo, da je On taj koji uslišava i na taj način nam čini plemenitost, dajući nam počast.

...približi me Sebi onim što činim!

Jedan od osnovnih faktora bez kojeg ibadet ne bi bio ibadet jeste nakana kurbeta, tj. približavanja Bogu. Ovdje na neki način tražimo od Boga, da nam podari uspjeh pa da sva djela koja činimo budu unijeta u okvir ibadeta, što je svakako moguće uz određene uvjete. Kada smo skloni blizini Božijoj u tom slučaju Allah nam srce ispunjava dovoljnošću a ruke nam puni opskrbom. Ukoliko se pak budemo udaljavali od Njega, u tom slučaju srce će nam biti puno potreba, što znači da će nam ruke biti pune

posla i obaveza, a rezultati će, kada pogledamo konačni rezultat, svakako izostati. Zar Poslanik nije kazao: “Ibadet je sastavljen od deset dijelova, od čega devet čini traženje halal opskrbe.”

...o Ti kojeg ne zaokupljaju potrebe upornih!

Posumnjam li iz bilo kojeg razloga kako moja upornost ometa Boga od toga da odgovori drugima, kako ga to zaokuplja, prevario sam se. Pogledajte primjer Sunca, ono odašilje toliko energije, toliko toplote i takve vrste zračenja, da mi ovdje na zemlji primamo samo maleni dio. E sad ako ja uporno sebe izlažem tom malom djeliću onog što svojom masom mogu primiti, zar sam Sunce zaokupio svojom potrebom da se ogrijem, da snabdijem organizam vitaminom D i na taj način druge lišio da se istim koriste?

Dvadeset deveti dan

اللَّهُمَّ غَشِّنِي فِيهِ بِالرَّحْمَةِ
وَ ارْزُقْنِي فِيهِ التَّوْفِيقَ وَ الْعِصْمَةَ
وَ طَهِّرْ قَلْبِي مِنْ غَيَاطِ التُّهْمَةِ
يَا رَحِيماً بِعِبَادِهِ الْمُؤْمِنِينَ

“Bože moj, prekrij me u njemu milošću, opskrbi me u njemu uspjehom i krepošću, očisti mi srce od tmina potvore, o Ti koji si Samilostan prema Svojim robovima vjernicima!”

Kada je propuh, kada je studeno, kako prija da se ušuškamo. E pa mi smo posebno na udaru i vjetrometrini svojih loših djela, zato potrebno nam je da nas Allah zbilja ogrne, prekrije Svojom milošću, a Njegova milost je najveća u mjesecu Ramazanu.

...opskrbi me u njemu uspjehom i krepošću!

Uspjeh je viševrstan. Kratkotrajan, dugotrajan. Ovosvjetski, onosvjetski. Uzmimo u obzir sve vrste,

Bogu umanjiti nećemo, a sebi možemo priskrbiti što više dobra. U predaji se kaže da vjernik treba imati tri vrline: uspjeh od Allaha, savjet samom sebi, prihvatanje savjeta (pa makar onaj što te savjetuje suprotno činio).

...očisti mi srce od tmina potvore!

Najbolje tražiti od Onog ko me poznaje bolje od mene. Vesvese hannas, je veoma opasna stvar za nas. Umjesto da se posvetimo sebi, upiremo pogled sumnje u druge. Zato je dobro učiti zikr: la havle ve la kuvvete (100x), e kako bismo se izbacili tmina. Poslanik je Ebu Zerru rekao učestaj ovaj zikr jer spada u džennetske riznice. Isto tako lijepo je uobičajiti nakon sabaha i akšama ovaj zikr učiti s bismilom.

...o Ti koji si Samilostan prema Svojim robovima vjernicima!

Bog je neizmjereno milostiv. Koliko stvari nam je dao koje ni tražili nismo, i koje nam nikada ni pale na pamet ne bi. A posebno Svojim robovima, prema vjernicima, a mi se iskreno nadamo da s Božijom pomoći budemo zbilja to, robovi Božiji, pravi vjernici koji će biti ušuškani u obilje milosti Božije, koji će biti uspješni i krepki, čisti od sumnji i potvaranja.

Trideseti dan

اللَّهُمَّ اجْعَلْ صِيَامِي فِيهِ بِالشُّكْرِ وَالْقَبُولِ عَلَى مَا تَرْضَاهُ وَ يَرْضَاهُ الرَّسُولُ مُحْكَمَةً فُرُوعُهُ
بِالْأُصُولِ بِحَقِّ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطَّاهِرِينَ وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

“Allahu moj, nagradi u njemu moj post Tvojim primanjem, i zadovoljstvom Tebe i Poslanika, učvršćenih ogranaka po čvrstim osnovama, tako Ti prava našeg prvaka Muhammeda i njegove čiste porodice, i sva hvala pripada samo Allahu Gospodaru svjetova!”

InšaAllah, da nam je post bio post koji će Allah prihvatiti, i kojim će biti zadovoljan i Allah i Poslanik i to da post bude tako čvrst da mu ogranci poput: namaza, zekjata, hadža kao i vjerovanje u Boga, Poslanika i ostalo budu čvrsti, postojani, s jakim korjenima, jakim uvjerenjem u Boga u Poslanika, u Proživljenje i da iz tog korjenja i čvrstog uvjerenja izrastaju kvalitetni ogranci, tj. djelovanje u skladu sa tim vjerovanjem je kvalitetno, lijepo.

Ukoliko ibadeti koje činimo ne budu povezani sa vjerovanjem sa akaidom, sigurno da neće biti kvalitetni, da kao takvi neće ni zasluživati zadovoljstvo Božije niti zadovoljstvo Poslanika.

Molim Uzvišenog Allaha da nas očisti u ovom blagoslovljenom vremenu i podari nam ustrajnost na Putu Njegovu i u danima nakon mubarek mjeseca Ramazana! Amin!

Sadržaj

Ramazanske dove i prediftarska obraćanja	1
Prvi dan	2
Drugi dan	3
Treći dan.....	4
Četvrti dan.....	5
Peti dan	7
Šesti dan.....	8
Sedmi dan.....	10
Osmi dan.....	11
Deveti dan.....	13
Deseti dan	14
Jedanaesti dan.....	17
Dvanaesti dan.....	18
Trinaesti dan	20
Četrnaesti dan	21
Petnaesti dan	23
Šesnaesti dan	25
Sedamnaesti dan	26
Osamnaesti dan	28
Devetnaesti dan.....	30
Dvadeseti dan.....	32
Dvadeset prvi dan	35
Dvadeset drugi dan	37
Dvadeset treći dan.....	39
Dvadeset četvrti dan	41
Dvadeset peti dan	42
Dvadeset šesti dan.....	44
Dvadeset sedmi dan	46
Dvadeset osmi dan	47
Dvadeset deveti dan.....	49
Trideseti dan.....	50